

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Methodus Clara Et Facilis Vacandi Orationi mentali Atque Exercendi se cum fructu in præsentia Dei

Coloniæ Agrippinæ, 1687

Quomodo meditari oporteat

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46004](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46004)

Quomodo meditari oporteat.

*Qualis
esse debeat
applicatio
intellectus.*

Verum res magnę est considerationis atque etiam necessitatis, hoc in exercitio intellectus ut bene dirigatur. Duo igitur in illo sunt observanda. Primum ut ipsa applicatio sit moderata, nec nimium intensa, neque nimium remissa, nec nimium precipitata, neque nimium lenta. Verum oportet ut sit sedata, non tamen sine vigore, tranquilla, non tamen sine vivacitate, ita ut caveatur, ne vel nimium intellectus in sua activitate sit vehemens, ne forte suis in cogitatis confundatur, aut à proposita deflectat materia, vel nimium se intendat, ut cogitatus subtiles efformet, sive nimium assurgat, ut effingat curiosos: atque etiam ex altera parte attendatur, ne tedium concipiat, aut plus nimio se relaxet ac remittat.

*Quales
esse debeant
considerationes.*

Alterum, quod observari omnino debet, est, ut ipsę, quas de sua efformat materia, considerationes sint convenientes ac proprię non verò aliunde aut remote nimium peritę; sint etiam communes ac familiares, non verò sublimes, & nimium affectatę aut exquisitę; sint simplices & devotę, non verò subtiles & curiosę; sint tandem illius, qui meditatur, statui conformes, totque omnino eliciantur, quot ad excitandam & efficaciter convincendam voluntatem sufficient. Debent igitur esse convenientes, id est, scopo, quem quis in orationis ingressu sibi proposuerit, congruentes. Exempli gratia, qui voluerit excitare spiritum compunctionis, atque ingentem concipere de suis

suis peccatis dolorem ; talem meditationem instituat , quæ ipsi peccatorum deformitatem & malignos eorum effectus exhibeat.

Debent esse considerationes illæ *communes* ac *familiares*, id est verbis simplicibus absque aliquo artificio aut elegantia expressæ , quia Deo in eloquenti discursu non complacet, sed potius, ut ait Scriptura, *Simplicium conversatione delectatur: cum simplicibus sermocinatio ejus.* Debent esse *devotæ*, id est, affectuosæ, ut voluntatem pio aliquo motu & impulsu afficiant , alioquin oratio in merum evaderet studium. Debent esse *meditantis status conformes*, id est, illi perfectionis gradui, in quo ipse tunc se esse existimat, putà incipientium, proficientium aut perfectorum, proportionatæ. Imò etiam esse debent, quantum quidem fieri poterit, conformes viæ, quâ Deus illum ducit ; hoc est, omnes considerationes suas, quantum ei possibile fuerit, reducere debet ad illos interiores affectus & affectus, quos ordinariè experitur, & quibus illum sibi Deus alligare videtur.

De diversis meditationis materiis inferius acturi sumus, ideoque hic obiter solummodo monemus, tunc Novitium conformiter statui suo meditari, quando eò spectat, ut bene cognoscat miserabilem vitæ suæ præteritæ statum, ut omnem mundi memoriam suffocet, ut sensus suos mortificet, ac passiones debellet. Proficientes eò spectent oportet, ut subtilissimas amoris proprii disquisitiones ac prætextus circumcidant, ac virtutum praxi assuescant.

Per

Prov. 3.

v. 32.

Perfecti verò ad intimam cum Deo unionem contendant necesse est.

Tandem hujusmodi considerationes tot eliciat oportet, quot ad excitandam efficaciter voluntatem sufficient, hoc est, si una non sufficiat, duæ, tres, aut quatuor illam subsequantur, donec affectus interni cordis excitentur. Sedulò tamen etiam advertendum est, ut materiam propositam leviter ac superficialiter ne transcurramus, sed bis, terve, si opus fuerit, ad eandem considerationem redeamus, ut fructum inde desideratum hauriamus.

Defectus in oratione cavendi.

Aliqui nimis violentè se applicant.

QUantum attinet ad defectus plurimorum in hoc sancto orationis exercitio parùm omninò proficientium, sed potius in plurimas inconvenientias incidentium, eo quod ignorant, aut certè non exequantur omnia hæc monita & præcepta, advertendum est; reperiri nonnullos, qui statim ab initio materiam sibi propositam considerare incipiunt tantâ cum *impetuositate* ac tantâ capitis ac pectoris intentione & conatu, ut, naturâ statim defatigatâ, omnibusq; exhaustis viribus, desistere cogantur, neq; ulterius ullo progredi modo valeant.

Aliqui non satis se applicant.

Alii è contra ita parum, tantoq; cordis atq; animi *languore* considerationes suas adoriuntur, ut nihil omnino aliud faciant, nisi quod nescio quibus levibus ac superficialibus conceptis cogitationibus, è quibus fructum omnino nullum haurire valeant, oblectentur.

Aliqui initio se applicant, sed postea desistunt.

Nonnulli etiam initio nonnihil laborant, se pro exiguo tempore exercitio huc applicantes; verùm statim lassati in quasvis obvias fe-
run-